

De NLVOW wie/wat is dat?

Belangenorganisatie voor omwonenden

Is de NLVOW voor
of tegen **N L V O**
Windenergie?

Kennis verspreiden

- Op Website
- Windenergie en de overheid
- Blog's
- Conferenties
- KPW/LEO

Essentieel voor
dialogo

Stem naar bestuur

- Gemeente (VNG)
- Provincie (IPO)
- Rijksoverheid (EZK/I&W/BZK)
- Green Deal
- Positie omwo's
- Proces (omgevingswet)

Level playing field

Wat doet de NLVOW?

Nationale Ombudsman: "De onderzochte gedraging van de SER is niet behoorlijk"

Posted on 4 november 2016 by nlvowa

NLVOW/NKPW

Persbericht rapport
Ombudsman

Nationale Ombudsman
Rapport Ombudsman SER info
Windenergie

NRC

Ombudsman: Nijpels is
eenzijdig over windenergie

NRC

Ed Nijpels, pleitbezorger van
groene energie, en de Sociaal-
Economische Raad
onderschatten waardedaling
huizen en slaapproblemen nabij
windmolens.

Persbericht Nationale
Ombudsman: "De
onderzochte gedraging
van de SER is niet
behoorlijk"

Luis in de pels

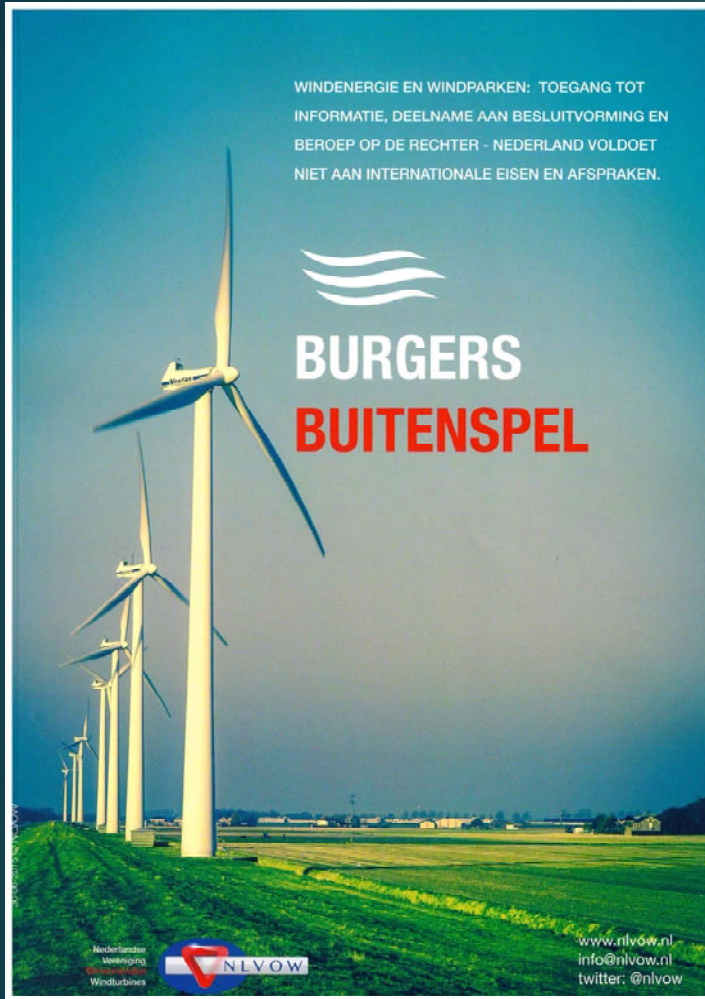
- Nut en noodzaak
- Marktwerving
- Duurzaamheid?

Het Geweten -
MKBA

Ondersteuning

- Omwo's
- Actiegroepen
- Stakeholders
- Proces begeleiding

Level Playing Field

- Positie omwo's
- Proces (omgevingswet)

Level playing field

Wat doet de NLVOW?

Belangenbehartiging

Stem naar politiek

- Lobbyist
- Positie omwo's
- Wet- en regelgeving
- Doelstelling

Het maatschappelijk geluid

Luis in de pels

- Nut en noodzaak
- Marktwerking
- Duurzaamheid?

Het Geweten - MKBA

Ondersteuning

- Omwo's
- Actiegroepen
- Stakeholders
- Proces begeleiding

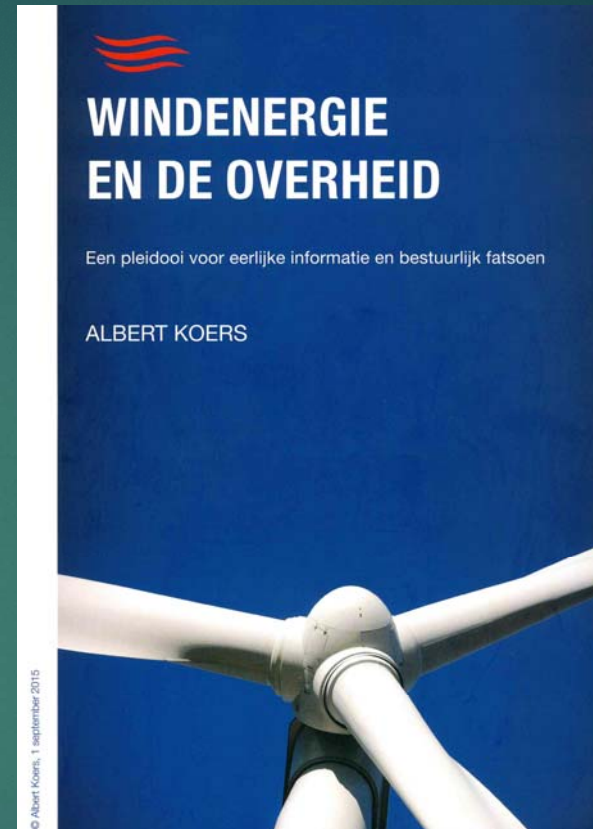
Level Playing Field

Informatie?

Downloaden via website NLVOW:
www.nlvow.nl

Bestellen via:
bestelling@nlvow.nl

De NLVOW heeft kennis van Windenergie en de processen en zet deze (als enige) in (alleen) voor de belangen van de omwonenden!

Voorstel proces

Voorstel invulling burgerparticipatie

Hoe kan het?

Wie

Burger
vertegenwoordiging

Gemeente

NMO's

Marktpartijen (branche)

Dorpsraden

GGD

Ondernemersvereniging

.....

De Klankbordgroep (hele gemeente)

Wat

Energie opgave

Energie potentie

MER-zaken

Alg. voorwaarden

Randvoorwaarden
of
Uitgangspunten

Kennis deling

Interferentie

Voor: gemeentelijk beleid, kaders en RO invulling

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Proces en participatie

Wie

Burger (lokaal)
vertegenwoordiging

Gemeente (toehoorder)

NMO's

Ontwikkelande partijen

Betrokken dorpsraden

ext. deskundige (deel)

Ondernemersvereniging

.....

Omgevingsraad (project)

Wat

Omvang/opstelling

Overlast (beperking)

- Geluid
- Slagschaduw
- Verlichting

Mee-profileren omgeving

Participatie

Klachten afhandeling

Inzet mitigerende maatregelen

.....

Voor: afspraken met omgeving (omgevingsovereenkomst)

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Uitleg KBG/OAR

Doel OAR en de vooroordelen/vragen

- ❖ Het maken van afspraken met de ontwikkelaars en exploitanten van het windpark met de directe omgeving.
  - Er vanuit gaande dat het windpark er zal komen
  - **Het is geen belemmering voor lopende en nieuwe juridische procedures**
- **En nee ..... een OAR ontnemt geen rechten of ruimte voor protest!**
- **En nee ..... het kan niet gezien worden als "draagvlak" voor het park!**

Uitleg KBG/OAR

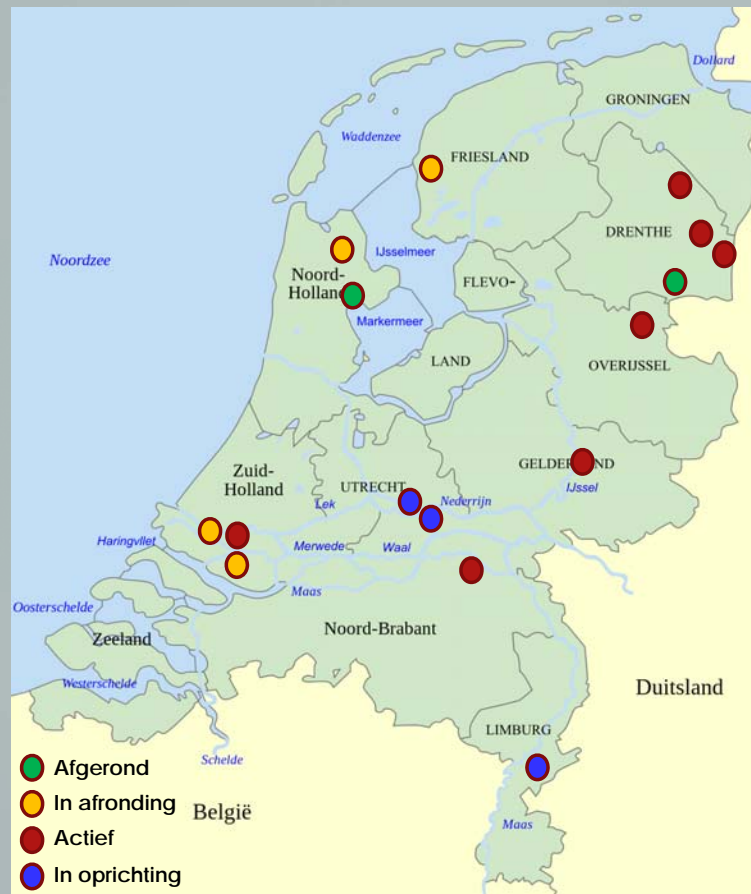
De door de NLVOW begeleide OAR's in Nederland

- Medenblik (N-H)
- Coevorden 2x (Dr.)

- Ny Hiddum Houw (Fr.)
- Wieringermeer (N-H)
- Korendijk (Z-H)
- Hartenbrug II (Z-H)

- Oostermoer (Dr.)
- Emmen-Pottendijk (Dr.)
- Emmen-Zwartenbergweg (Dr.)
- Hardenberg (Ov.)
- Zutphen (Gld.)
- Oss (N-Br.)
- Hartel-Oost (Z-H)

- Het Goy (Utr.)
- Culemborg (Gld.)
- Roosteren (L)

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Uitleg KBG/OAR

Projecten waar de NLVOW bij betrokken is in Nederland

- Medenblik (N-H)
- Coevorden 2x (Dr.)

- Ny Hiddum Houw (Fr.)
- Wieringermeer (N-H)
- Korendijk (Z-H)
- Hartenbrug II (Z-H)

- Oostermoer (Dr.)
- Emmen-Pottendijk (Dr.)
- Emmen-Zwartenbergweg (Dr.)
- Hardenberg (Ov.)
- Zutphen (Gld.)
- Oss (N-Br.)
- Hartel-Oost (Z-H)

- Het Goy (Utr.)
- Culemborg (Gld.)
- Roosteren (L)

- Eemshaven/Delfzijl (Gr.)
- Drentse Monden (Dr.)
- Emmen N34 (Dr.)
- Oudebildtdijk (Fr.)
- Windpark Groen (Fl.)
- Borne (Ov.)
- Apeldoorn (Gld.)
- Angerlo (Gld.)
- Ooij (Gld.)
- Netterden (Gld.)
- Burgervlotbrug (NH)
- Rijnenburg (Utr.)
- Lage Weijde (Utr.)
- Hoeven (N-Br.)
- Kruisland (N-Br.)
- Maarheze (N-Br.)
- Bergen (L)
- Venlo (L)
- Goederede-Ov. (Z)
- .....

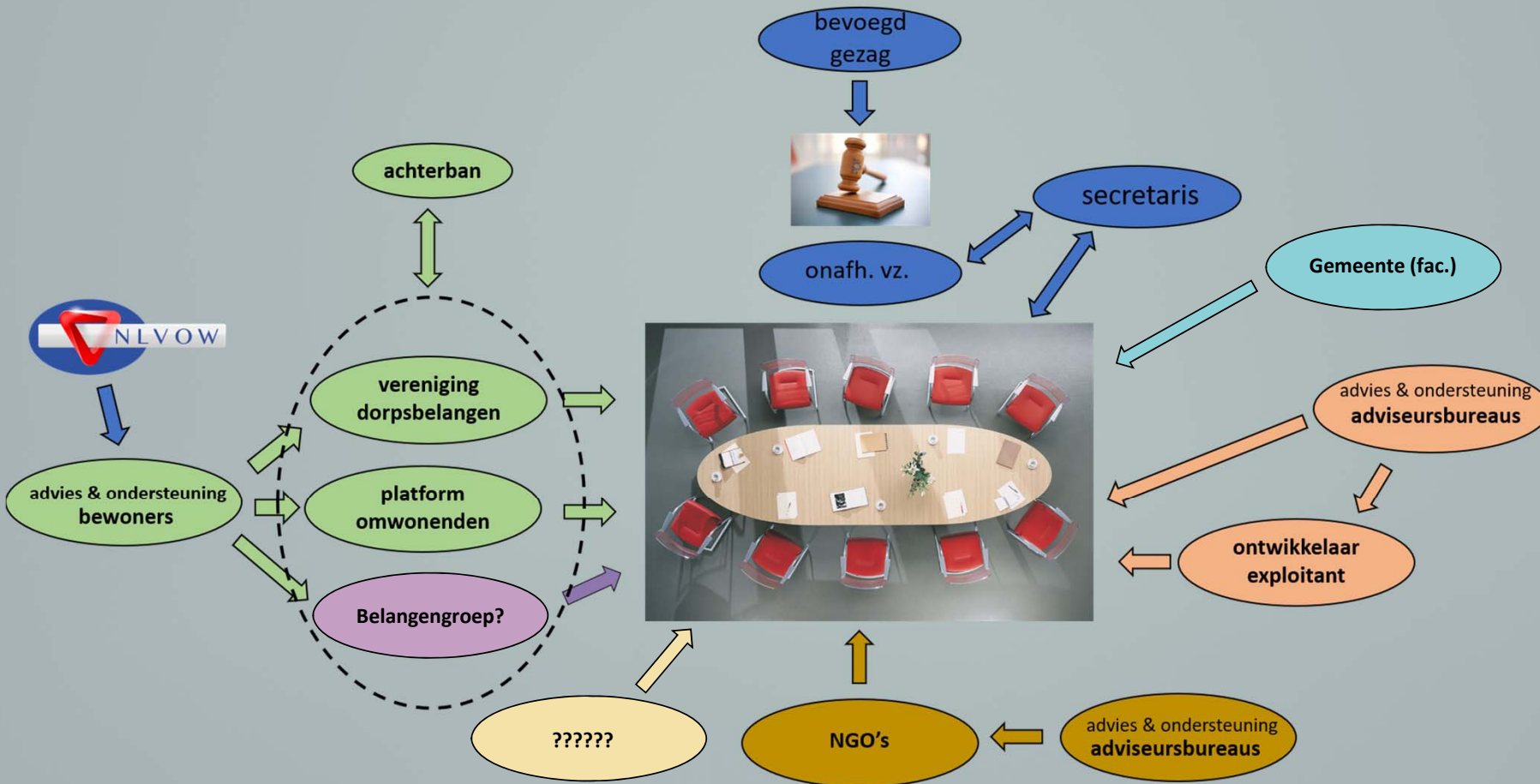
Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Opzet

Dialogotafel (OAR)

Ondersteuning bewoners door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Klankbordgroep/OmgevingsAdviesRaad

Bezetting

Positie bewoners in KBG/OAR – Het dilemma

De deelname van de bewoners en/of dorpsvertegenwoordiging aan een klankbordgroep of OAR betekent niet dat deze mensen (en die zij eventueel vertegenwoordigen) hiermee instemmen met de komst van het windpark of een deel daarvan. Deze deelname kan en mag dan ook niet beoordeeld worden als onderbouwing van een eventueel “draagvlak” vanuit het gebied voor de komst van het windpark. Het kan wel zijn dat de gemaakte afspraken in de OAR of Klankbordgroep bij zullen dragen aan meer draagvlak voor het windpark **maar dat is geen doel van de OAR.**

Klankbordgroep/OmgevingsAdviesRaad

Bezetting

Positie bewoners in KBG/OAR – Het dilemma (2)

De deelnemende bewoners zijn geen vertegenwoordiger van de omgeving. Daarvoor ontbreekt elk mandaat. De bewoners nemen zitting in de OAR of Klankbordgroep om, vanuit hun specifieke positie of woonlocatie in het gebied, representant te zijn ten aanzien van het maken van afspraken of het komen tot adviezen. Elke keuze kan betwist worden, maar het belang om tot goede afspraken en het beste advies te komen niet.

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

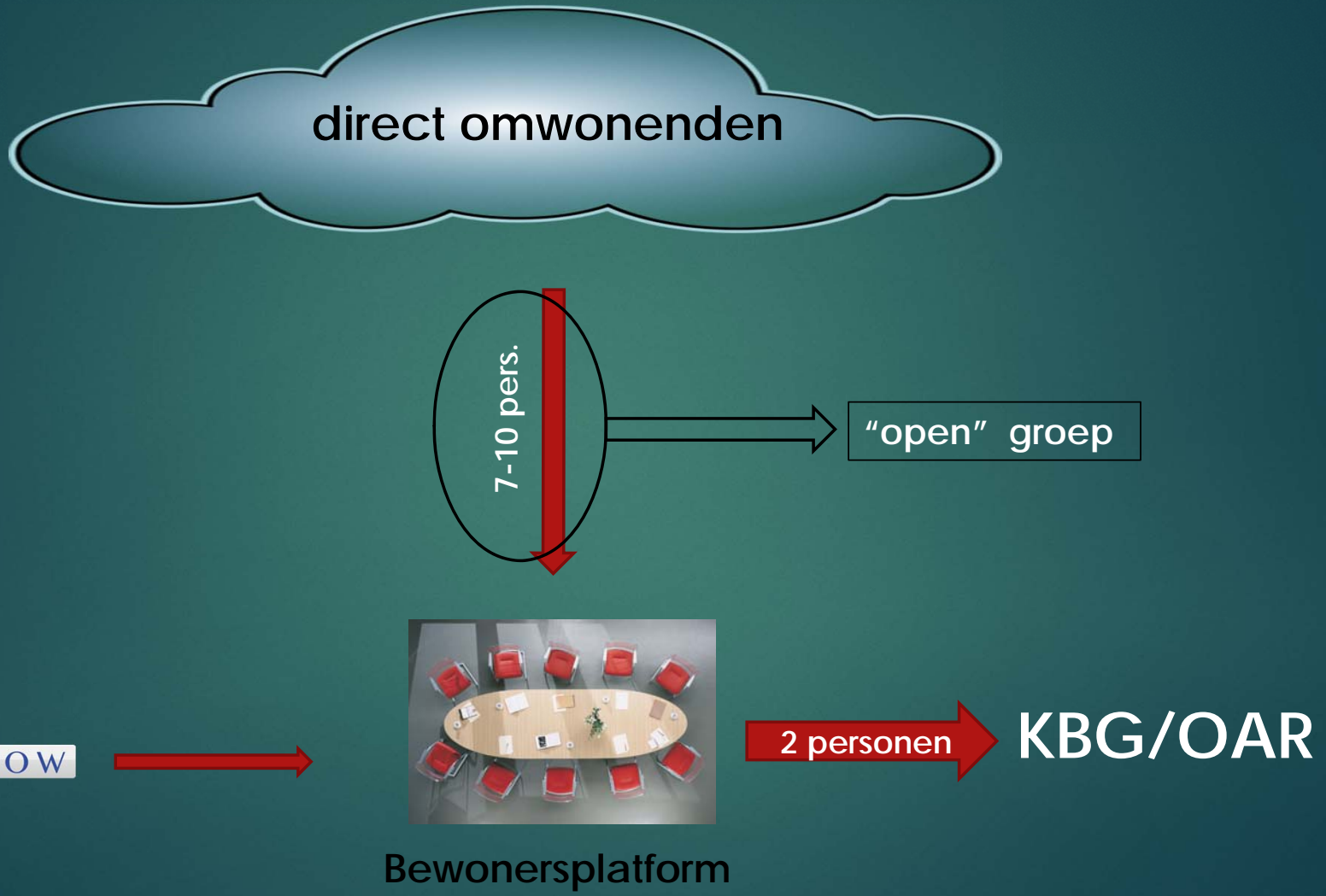
Uitleg KBG/OAR

Bezetting

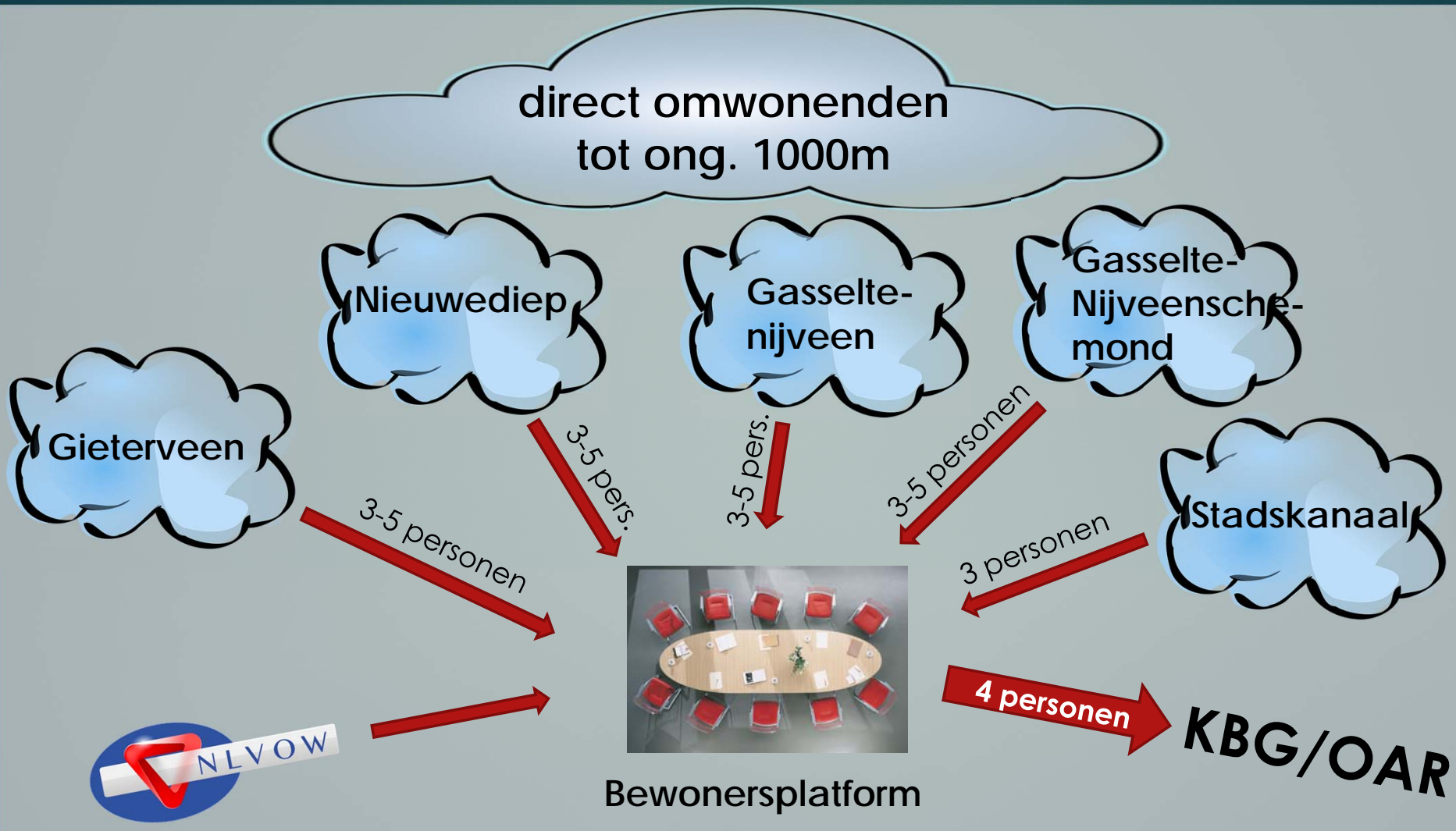
- Iedereen in het gebied moet zich vertegenwoordigd voelen aan tafel.
- De deelnemers zijn geen vertegenwoordiger maar een representant
- Belangen zijn onderling (zeker) niet altijd het zelfde
- NLVOW kan deelname ondersteunen van:
  - ✓ Dorpsverenigingen (dorpsbelangen)
  - ✓ Actie- en/of Belangengroepen
  - ✓ Bewonersplatform gevormd door de direct omwonenden
- ✓ De NLVOW kan het proces ondersteunen
- Gemeente en/of provincie zijn “toehoorders” en faciliterend
- **Bij een OAR een voor alle partijen onafhankelijke voorzitter** (ondersteund door een secretaris)

Samenstellen platform omwonenden

Samenstellen Bewonersplatform - voorbeeld

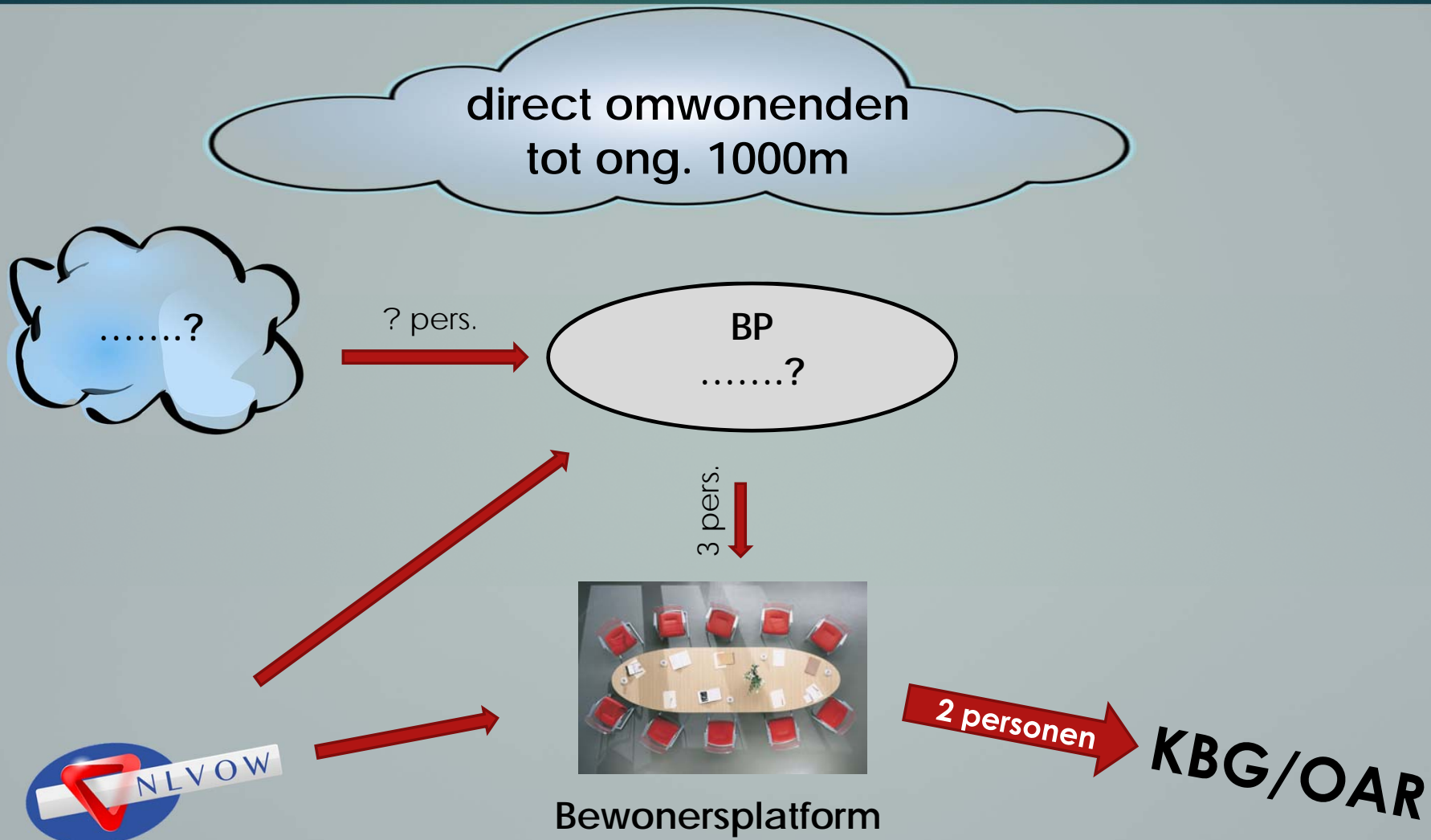

Ondersteuning bewoners door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Samenstellen Bewonersplatform

Uitleg KBG/OAR

Proces

- KBG/OAR gaat in gesprek met andere stakeholders om kennis te delen, standpunten uit te wisselen en advies uit te brengen aan BG
- OAR gaat daarnaast in gesprek met de initiatiefnemers / eigenaren / exploitanten om (omgangs) afspraken te maken.
- KBG/OAR maakt voorstel over alle zaken waar (nog) afspraken over te maken zijn.
- Van elke stakeholdergroep altijd min. 2 personen bij KBG/OAR bijeenkomst.
  - Optie hierin is om 1 personen te laten rouleren.
- Bij discussie kan beroep gedaan worden op een externe deskundige.
- Van elke KBG/OAR bijeenkomst wordt verslag gemaakt die na goedkeuring openbaar is (website gemeente).

Uitleg KBG/OAR

Onderwerpen KBG (indicatie)

- ❖ Opstelling (aantallen, posities, type turbine, bijz. omstandigheden, enz.)
- ❖ Overlast vermindering
  - ✓ Bouwverkeer + gevolgen
  - ✓ Geluid, Slagschaduw & Verlichting
- ❖ Handhaving
  - ✓ Geluid, Slagschaduw & Verlichting
- ❖ Besteding financiële middelen
  - ✓ Middelen beschikbaar vanuit windpark & overheden
  - ✓ Burenregeling, dorpenregeling, gebiedsfonds
- ❖ Overige zaken
  - ✓ Planschade regeling
  - ✓ Monitoring gezondheid
- ❖ Participatie faciliteiten

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Uitleg KBG/OAR

Onderwerpen KBG (indicatie)

- ❖ Afbakening gebied
- ❖ Plan-MER (incl. NRD)
- ❖ Voorwaarden voor realisatie (latale gedragscode) per energie-type
  - ❖ Afstanden
  - ❖ Meeprofiteren gebied
- ❖ Hoe om te gaan met belemmeringen
- ❖ Energiemix
  - ❖ Welk type energie
  - ❖ Omvang per energie-type
- ❖ Vervolgproces naar realisatie
  - ❖ Proces
  - ❖ Wie betrokken
  - ❖ communicatie

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW

Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Uitleg OmgevingsAdviesRaad

Proces

vertrouwen-wantrouwen-angst !?

Het proces is misschien nog wel belangrijker dan de uitkomst!

Er is heel veel wantrouwen (overheid & marktpartijen). Delen van kennis en het maken van afspraken kunnen hierbij helpen.

- Windpark Nij Hiddum Houw (fr.)
  - Toezegging jaarlijks beschikbaarheid van gegevens voor narekening geluidsniveaus.
  - Monitoring gezondheidsgevolgen komst windpark
  - Planschade vooraf geregeld (incl. maatschappelijk ER)

Uitleg KBG/OAR

Uitkomst KBG (indicatie)

- Advies aan Bevoegd Gezag (Gemeente college en/of gemeenteraad)
  - Samenstelling energiemix
    - type
    - omvang
  - Voorwaarden waaronder te realiseren
- Overzicht van belangen van stakeholders en standpunten
- Overzicht van verschilpunten ter besluitvorming
  - Aard van het verschil
  - Impact van de keuze
  - Onderbouwing argumenten per stakeholder
- Voorstel proces en vertegenwoordiging vervog

Uitleg KBG/OAR

Uitkomst OAR (indicatie)

- De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een omgevingsovereenkomst.
- Deze OO wordt vooraf gepresenteerd aan de omgeving
- De omgevingsovereenkomst wordt (meestal) getekend door:
  - VZ OAR (goede weergave van de afspraken/toezegging)
  - NLVOW (goede weergave van de afspraken/toezegging)
  - Initiatiefnemers (verbindend)
  - Overheid (handhaving)
- Eventueel als aanhangsel te zien bij een anterieure overeenkomst of opgenomen in bestemmingsplan of vergunning.
- Deelnemers mogen tekenen, maar dit gebeurt zelden. Men is immers representant en geen vertegenwoordiger (geen mandaat).

De NLVOW wie/wat is dat?

Belangenorganisatie voor omwonenden

Ondersteuning bewoners
door de NLVOW
Wat kunnen we betekenen en
Uitleg OmgevingsAdviesRaad

